

BIZTONSÁGI ADATLAP

A BIZOTTSÁG 453/2010/EU rendeletével összhangban

Kiállítás dátuma: 2012-11-30

Verzió: 2.0

1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító

- **Kereskedelmi név:** Bordói Por®
- **Összetevők:** Bordói keverék 20% WP

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása

- gombaölő, baktériumölő

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Gyártó:

Cég neve: INDUSTRIAS QUIMICAS DEL VALLES, S.A.
Cím: Avda. Rafael Casanova, 81
08100 Mollet del Vallés
Barcelona, Spanyolország
Tel: +34 935 796 677
Fax: +34 935 791 722
Email: fsegur@iqvagro.com

1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat

Cím: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel: 06 1 1476 6464 (800-1630)

Zöld szám: 06/80-20-1199

Fax: 06 1 476 1138

e-mail: ettsz@okbi.antsz.hu

2. SZAKASZ: A veszély meghatározása

2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása

Az 1999/45/EEG irányelvnek megfelelően veszélyes anyag.

Veszélyesség emberre:

- Xi: irritatív
- R 22: lenyelve ártalmas

Környezeti ártalom:

- N: környezeti veszély
- R 50/53: nagyon mérgező a vízi szervezetekre, vízi környezetben hosszú távú károsodást okozhat

2.2. Címkézési elemek

Címkén szereplő információk a készítményről:

Vízi szervezetekre való veszélyesség: kifejezetten veszélyes

Méhekre való veszélyesség: nem jelölés köteles

A p.o. LD₅₀ értéke (patkányon): 3243 mg/kg

Veszélyjelek:

N: környezetre ártalmas

R mondatok:

R 22 Lenyelve ártalmas

R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat

Bordói Por®

A biztonságos használatra utaló S mondatok:

- S 1/2** Elzárva és gyerekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó!
- S 3** Hűvös helyen tartandó.
- S 13** Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó.
- S 20/21** Használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad.
- S 22** Az anyag porát belélegezni nem szabad.
- S 23** A keletkező permetet nem szabad belélegezni
- S 24/25** Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembe jutást
- S 26** Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni
- S 28** Ha az anyag bőrre kerül, bő vízzel azonnal le kell mosni
- S 29/56** Csatornába engedni nem szabad, az anyagot és az edényzetét a veszélyes- vagy speciális hulladék gyűjtőhelyre kell vinni
- S 36/37/39** Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem/arcvédőt kell viselni
- S 62** Lenyelés esetén hánytatni tilos: azonnal orvoshoz kell fordulni és megmutatni az edényzetet vagy a címkét
- SP1** A növényvédő szerrel vagy annak csomagoló eszközével ne szennyezze a vizeket!
- SPe 3** A vízi szervezetek védelme érdekében a felszíni vizektől **200 m távolságban** tartson meg egy nem permetezett biztonsági övezetet!

2.3. Egyéb veszélyek**Veszélyes fizikai és kémiai tulajdonságok:**

- Szilárd, nem gyúlékony-tűzzel érintkezve toxikus gázok, gőzök és füst szabadulhat fel

3. SZAKASZ: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok**3.1. Anyagok**

-

3.2. Keverékek

Formuláció: WP (nedvesíthető por)

Összetétel	Koncentráció	CAS	Osztályozás (67/548/EGK szerint)	Osztályozás (1272/2008 EK szerint)	EINECS
Bordói keverék technikai	72,7 – 78,4% w/w (20% w/w réz- tartalomnak felel meg)	8011-63-0	N : R 50/53 Xn : R20 Xi : R41	Szemkárosodás 1 Akut toxicitás 4 Vizi akut 1 H 332 GHS 07 Figyelem H 318 GHS 05 Veszély H400 GHS09 Figyelem	-

* Az R mondatok teljes szövege a 16. pontban található

4. SZAKASZ: Elsősegélynyújtás**4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése****Belégzés:**

- A beteget azonnal friss levegőre kell vinni, valamint orvoshoz kell fordulni.

Bőrrel való érintkezés:

- A szennyezett ruházatot el kell távolítani, a szennyezett bőrfelületet pedig nagy mennyiségű szobahőmérsékletű szappanos folyóvízzel kell lemosni.

Szembe kerülés esetén:

- A nyitott szemeket 15 percen keresztül folyó hideg vízzel kell öblíteni. A kontaktlencsét el kell távolítani. Ha a tünetek nem enyhülnek, orvosi segítséget kell keresni.

Lenyelés:

- A sérültet ne hánytassa, valamint ne itassunk vagy etessünk a sérülttel semmit. Helyezzük nyugalomba a sérültet és biztosítsuk a normális testhőmérsékletet, ellenőrizzük a légzését és amennyiben szükséges, használjunk légzéztámogatást. Esméletvesztés esetén a beteget helyezzük stabil oldalfekvésbe. Ellenanyag: EDTA, BAL vagy penicilamin. Azonnali orvosi segítség szükséges, az orvosnak mutassuk meg a Biztonsági Adatlapot.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

Bordói Por®

- Fennáll a vese- és májkárosodás kockázata. Nyálkahártya károsodást, máj- és veseelégtelenséget, hemolízist, hányást, hasmenést, görcsöket, belélegezve lázat, bőr- és szemirritációt okozhat.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

- *Keresse fel a helyi méregközpontot.*
- Az orvosnak mutassuk meg a Biztonsági Adatlapot.

5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Oltóanyag

A megfelelő oltóanyag:

- bármilyen száraz oltóanyag, hab, szén-dioxid
- Ha vizet használtak, akkor a szennyezett vizet össze kell gyűjteni és lehetőleg kerülni kell a felszíni vizekbe, csatornába való juttatást.

Az alkalmatlan oltóanyag:

- nem ismert

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

- nem ismert

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

Védőfelszerelés tűzoltók számára:

- Por elleni légzésvédőt kell viselni vegyi anyagok elleni szűrőbetéttel.
- Megfelelő védőruházat viselése szükséges.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

6.1.1. *Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében*

- Az anyag porát ne lélegezze be.
- Megfelelő védőruha viselése szükséges.
- Kerüljük az anyaggal való érintkezést (szembe, bőrre és szájba jutást).
- Felügyelet nélkül ne hagyjon illetéktelen egyéneket, állatokat és gyermekeket a kiszóródás helyén.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

- Az anyag ne kerüljön vízi környezetbe.
- Ha szükséges, megfelelő anyaggal kerítse körbe a kiszóródott anyagot.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

- söpörje vagy lapátolja óvatosan a kiszóródott anyagot tárolóedényekbe, melyet megfelelően fel kell címkézni és hivatalos hulladéklerakóban kell elhelyezni.
- Az anyagot fedje le fűrészporral, homokkal vagy száraz földdel.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

- lásd 4, 8, 13. szakasz

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

- Kerülje a porképződést.
- Megfelelő szellőzést kell biztosítani és az anyagot kezelő személyeknek megfelelő védőruházatot, védőszemüveget és légzésvédőt kell viselniük.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

- A terméket címkével ellátott, zárt tartályban kell tárolni.
- A terméket hűvös, jól szellőző, elzárt helységben, gyermekektől és élelmiszertől elzárva, erős hőhatástól védve kell tárolni.
- Felhasználás közben a munkavégzési területen enni, dohányozni, valamint élelmiszert tárolni tilos.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

- az anyag a mezőgazdaságban kerül felhasználásra gomba- és baktériumölőként

8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

- Nincs adat

8.2. Az expozíció ellenőrzése

- Megfelelő szellőzést kell biztosítani, valamint biztosítani kell a vízellátást a munkavégzés helyéhez közel.

Légzésvédelem:

- Ha a réz(II)-szulfát-pentahidrát pora a levegőbe kerül, akkor P2-es szűrőjű légzésvédőt kell viselni a légzőszervek védelmére.

Kézvédelem:

- Vízzátlan védőkesztyű

Szemvédelem:

- Vízzátlan védőszemüveg

Bőrvédelem:

- Vízzátlan védőruházat, védőköpeny
- Általános védő- és higiéniai rendelkezések:
- Az ipari munkavégzés általános rendelkezéseit kötelező betartani. A szennyezett ruhadarabokat le kell cserélni. Munkavégzés után kötelező a zuhanyozás és a személyes védőfelszerelés tisztítása. Felhasználás közben a munkavégzési területen enni, dohányozni, valamint élelmiszert tárolni tilos.
- Azokon a helyeken, ahol az anyagból por formában veszélyes koncentráció szabadul fel, szórt vízsugárral kell a tisztítást végezni.

Az anyag környezetbe kerülésére vonatkozó rendelkezések:

- Az összes hulladékot azonnal el kell távolítani – felcímkézett, szorosan lezárt tárolóedényekbe kell helyezni.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Megjelenés	finom kék por
Szag	szagtalan
pH (1% szórás)	6.0 – 8.0 (CIPAC MT 75.2)
Tűzveszélyesség	nem gyúlékony
Forráspont	nem értelmezhető
Lobbanáspont	nem értelmezhető
Robbanásveszély	nem robbanásveszélyes
Oxidáló képesség	nincs oxidáló hatása
Gőznyomás	elhanyagolható
Sűrűség	0.55 – 0.70 g/ml (CIPAC MT 33)
Vízben való oldhatóság	részben oldódik
Zsírban való oldhatóság	általános oldószerekben oldhatatlan
Megoszlási hányados (n-oktanol/víz)	nem értelmezhető
Viszkózitás	nem értelmezhető
Gőzsűrűség	nem értelmezhető
Párolgási sebesség	nem értelmezhető

9.2. Egyéb információk

- nincs

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség

- Fény, hő és pára hatására stabil marad.
- Normál körülmények között az anyag 2 évig stabil.

10.2. Kémiai stabilitás

- Normál körülmények között az anyag 2 évig stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége

- Normál körülmények között az anyag 2 évig stabil.

10.4. Kerülendő körülmények

- Nem ismert

10.5. Nem összeférhető anyagok

- Savak és ammónium sók részben oldják az anyagot.

10.6. Veszélyes bomlástermékek

- Nem ismert

11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

akut toxicitás

- LD₅₀ (orális patkány) 500-2000 mg/kg
- LC₅₀ (belégzés) > 5,06 mg/l levegő
- LD₅₀ (dermális patkány) > 2000 mg/kg

bőrkorrózió/bőrirritáció

- bőrirritáció: nem irritatív

súlyos szemkárosodás/szemirritáció

- szem irritáció: nem irritatív

légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció

- bőrszenzibilizáció: nem szenzibilizáló

csírasejt-mutagenitás

- nincs adat

rákkeltő hatás

- nincs adat

reprodukciós toxicitás

- nincs adat

egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)

- nincs adat

ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)

- **Krónikus toxicitás (rövid és hosszú távú expozíció)**
- nem értelmezhető: a rezet megtalálhatjuk élelmiszerekben, állati élelemben, valamint a vízben

aspirációs veszély

- nincs adat

12. SZAKASZ: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás

- Rendkívül káros a vízi szervezetekre, hosszú távú súlyos károkat okozhat a vízi környezetben.
- LC₅₀ (96h) szivárványos pisztráng = 0.05 mg össz. Cu/l
- EC₅₀ (48h) vizibolha = 1.87 mg össz. Cu/l

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság

- A talaj nagy mértékben megköti, ahol nem bomlik le.

12.3. Bioakkumulációs képesség

- Az anyag nem bioakkumulatív. Élő szervezetek egyik természetes anyagcsere végterméke a réz.

12.4. A talajban való mobilitás

- Ha az anyagot a talajba juttatjuk, akkor az leginkább a szerves anyagokhoz fog kötődni. A talaj szerves anyag tartalma és a pH-ja határozza meg a lehetséges réz szintet. A különböző talajkomponensekhez való erős kötődés miatt kicsi a rézkioldódás veszélye. Az alsóbb talajrétegekbe való bejutás esélye elhanyagolható.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

- nem készült

12.6. Egyéb káros hatások

- nem ismert

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek

Termék:

- Szennyezett terméket a gyártónak, vagy a helyi hatóságoknak vagy hivatalos hulladéklerakóhoz kell eljuttatni ártalmatlanítás céljából. Az anyag fel nem használt maradékát a veszélyes anyagokra vonatkozó előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani.

Szennyezett csomagolóanyag:

- A kiürített eldobható csomagolóanyagot az erre kijelölt hulladéklerakóban kell elhelyezni.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

14.1. UN-szám

- 3077

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés

- Környezetre ártalmas anyag, szilárd, N.O.S. (Bordói keverék 20%w/w réz)

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok)

- III

14.4. Csomagolási csoport

- 9

14.5. Környezeti veszélyek

- Környezetre ártalmas anyag

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések -

14.7. A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás

- Nem tervezett

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Nemzeti előírások

Biztonsági adatlappal kapcsolatos szabályozás:

A BIZOTTSÁG 453/2010/EU RENDELETE (2010. május 20.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK rendelet módosításáról

A BIZOTTSÁG 453/2010/EU rendelete

Felhasználási korlátozás:

A 41/2000. (XII.20.) EüM-KöM együttes rendelet az egyes veszélyes anyagokkal, ill. veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról.

Hulladékkezelés és ártalmatlanítás:

A 2000. évi XLIII. Törvény a hulladékgazdálkodásról, az 98/2001 (VI.15.) Korm. Rendelet a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, 16/2001. (VII.18) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről.

Munkavédelem:

Az 1993. évi XCIII. Törvény a munkavédelemről és az ehhez kapcsolódó miniszteri rendeletek.

Munkahelyi levegőszennyezési határérték:

A 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCSM együttes rendelet a munkahelyek kémia biztonságáról.

Szállítás:

A 20/1979. (IX.18.) KpM rendelet az ADR alkalmazásáról

15.2. Kémiai biztonsági értékelés

- Az adott /keverék tekintetében a szállító nem végzett kémiai biztonsági értékelést.

16. SZAKASZ: Egyéb információk

A jelen adatlapon közreadott információkat az összeállítás idején rendelkezésre álló adatok alapján megbízhatónak véljük. A felhasználó felelőssége, hogy figyelje az érvényben levő helyi szabályozást.

A 3. pontban használt R mondatok és veszélyjelek teljes szövege:

Veszélyjelek:

N: környezetre ártalmas

Xi: irritatív

Xn: ártalmas

R mondatok:

R 20 Belélegezve ártalmas.

R 22 Lenyelve ártalmas.

R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat

R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat

Felhasználás korlátozására tett javaslat: -

H 332 Belélegezve ártalmas.

H 318 Súlyos szemkárosodást okoz.

H 400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.

A biztonsági adatlapban használt rövidítések és betűszók magyarázata:

ADR: Veszélyes Áruk Nemzetközi Kozuti Szallitására szolo Europai Megallapodas

CAS szám: Vegyi anyag Nyilvántartási Szolgálat indexszáma, egy egyedi azonosító-szám

EINECS szám: Letező Kereskedelmi Vegyi Anyagok Europai Jegyzekében szereplő vegyi anyagok több számjegű azonosító jele

EWC kód: Europai Hulladék Katalógus, amely a hulladékok megnevezését és kódszámát tartalmazza

GHS(CLP): Az ENSZ által kidolgozott „Vegyi anyagok osztályozásának és címkézésének globálisan harmonizált rendszere” („Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals”)

LD₅₀: 50 % halálhoz tartozó koncentráció

REACH: Vegyi Anyagok Regisztrációja, Értékelése, Engedélyezése és Korlátozása

EC₅₀: Az anyag azon effektív koncentrációja, amely a maximális válaszreakció 50%-át idézi elő.

ErC₅₀: EC₅₀ a szaporodási sebesség gátlására vonatkoztatva

LC₅₀: Halálos koncentráció a populáció 50 %-ára. A LCx a vizsgált anyag által meghatározott időintervallumon belül x%-ban halált okozó koncentráció.

PBT: perzisztens, bioakkumulatív és mérgező

vPvB: nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív

ppm: Segítségével az anyagok nagyon híg koncentrációi adhatók meg. Egy ppm egyenértékű 1 liter vízben 1 milligramm anyaggal (mg/l), vagy 1 kilogramm földben 1 milligramm anyaggal (mg/kg).

A közölt információk legjobb tudásunk szerint pontosak és a hozzáférhető legjobb információkat jelenítik meg. Mindazonáltal nem vállalunk sem kifejezett, sem hallgatóságos garanciát / felelősséget semmiféle kárért / következményekért, ami az anyag kezelése / felhasználása során felmerül.

Biztonsági adatlap vége